

A hungarológia szóval összekapcsolható feladatok áttekintése

TAMÁS ATTILA

Kissné Pap Margit, Jankovics József–Monok István és Fazekas Tibor írásait a maguk lényeges különbözőéseivel együtt is főként együttesében érzem fontosnak. Számomra meggyőzően mutatnak rá arra, hogy a különböző területeken végzett különböző, hungarológiai nevezhető tevékenységek egyelőre számottevő és elismerést érdemlő eredményeik ellenére sem minősíthetők megnyugtató fejlődésben lévőnek. A hungarológiának egymásnak több tekintetben is eltérő talajáról kiinduló, különböző elképzelések jegyében alakult művelői (gondozói illetve felelősei) egyelőre sem kellően egységes, sem egymást a feladatokhoz szükséges mértékben kiegészítő tevékenységet nem tudnak folytatni. Meggyőző az az érvelés, mely szerint a további eredményekhez teendő induló lépésként nem a hungarológia fogalmának teoretikus meghatározását kell elvégezni: sokkal logikusabbnak, eredményt ígérőbbek mutatkozik a különböző részletekben már ellátott és szükségesnek elismert, a „hungarológia” szóval egymáshoz kapcsolható feladatok áttekintésével s hozzávetőleges rendszerbe kapcsolásával kezdeni, újragondolva a feladatok megosztását, s köztük esetleg hozzávetőleges fontossági illetve sürgősségi sorrendet kialakítva. (Ezek számbavételét elsősorban a Jankovics–Monok-összeállítás tartalmazza, némely tekintetben Pap Margit előterjesztése ugyanakkor hasznos kiegészítéseket, megfogalmazás-pontosításokat is magában foglal.) Mindenképpen szükségesnek mutatkozik a Hungarológiai Tanács megújítása, *súlyának növelésével*. A határainkon kívüli hungarológiai feladatok ellátásának ügye nem szabad, hogy két vagy három minisztérium esetleges vetélkedésének vagy éppen felelősség alóli kibúvás-keresésének legyen kiszolgáltatva. (Nincs is minden kormányban két minisztérium az oktatási és a kulturális feladatokra, így a hungarológia egyik „gazdája” nincs is biztosítva!) Bár ha maximalistának mutatkozik is az igény: ennek a tanácsnak némely kérdésekben döntési hatáskörrel is rendelkeznie kellene – a két művelődési arculatú tárcán túl külügyi vonatkozásban is – valamilyen közvetlen kapcsolódási lehetőséggel a miniszterelnöki hivatalhoz.

Ilyen, döntés hozatalára is képes összehangoló testület irányításával és támogatásával a Nemzetközi Hungarológiai Központ, a Magyar Filológiai Társaság, a különböző felsőoktatási intézmények részlegei, az MTA illetékes bizottsága és a Collegium Hungaricumok együttese alkalmasak lehetnek nagy fontosságú feladataik ellátására.